

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

"Danica" izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl. ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 30. vinotoka 1885.

List 44.

Dodatek k Furmayerjevimi premišljevanjem.

2. Razne molitve.

(Dalje.)

Vsakdanje darovanje.

O moj Gospod in Bog! Ti si mi dal dušo z njenimi zmožnostmi in telo z njegovimi močmi. Vse, kar sim in kar imam, je od Tebe; zatoraj Ti tudi vse dušne in telesne moči izročim, v Tvojo službo posvetim in darujem, danes in vse dni svojega življenja.

O Bog! darujem Ti svoje oči, in se hočem danes iz ljubezni do Tebe na svojih očeh zatajevati. Zavezo storim s svojimi očmi in terdni sklep, da ne bom nikdar z njimi poželjivo gledal oseb družega spola, da ne bom ogledoval takih reči, ki bi v meni utegnile buditi hudo poželjenje. Oči hočem le obračati na brezštevne in prečudne Tvoje stvari in iz njih učiti se občudovati in častiti Tvojo dobroto, modrost, usmiljenje in mogočnost.

O Bog, darujem Ti svoje ušesa in se hočem danes iz ljubezni do Tebe na svojih ušesih zatajevati. Skerbno hočem varovati svoje ušesa in jih zatajevati in zavarovati, da nobena pohujšljiva, umazana ali razžaljiva beseda skoz nje ne bo mogla v serce. Nasproti pa hočem s Tvojo milostjo o Bog! svoje ušesa odperte imeti pri oznanovanju Tvoje svete besede, odperte za bratovsko posvarjenje in za modre svete; odperte tudi za klic revežev in siromakov.

O Bog, darujem Ti svoj jezik in se hočem danes iz ljubezni do Tebe na jeziku zatajevati. Na svoj jezik bom djal „ključavnico“, da ne bo z njega izhajala nobena umazana, spodtikljiva, neresnična ali razžaljiva beseda. S svojim jezikom bom previden, nikdar ne bom govoril tje v en dan, brez premisleka, nikogar z govorjenjem ne bom žalil ali mu na dobrem imenu škodoval. Besede bom popred pratehtal, dobro prevdaril, kakšni nasledki bi utegnili iz tega priti. S Tvojo gnado, o Bog, hočem vselej le modro, pametno in sveto govoriti, svoj jezik v to obračati, za kar si mi ga dal, namreč v Tvojo čast in slavo pri pobožni molitvi, v korist bližnjega, da ga prav podučujem, k svetosti napeljujem, da nedolžne branim, da se za pravico vsikdar potegujem; svoj jezik hočem še posebno v svoje zveličanje obračati,

da se svojih grehov čisto in natančno spovedujem. Če bi pa katerikrat videl in spoznal, da s svojim govorjenjem nič koristiti ne morem, bom pa raji molčal!

O Bog, darujem Ti svoje roke, in se hočem danes iz ljubezni do Tebe na svojih rokah zatajevati! Zato terdno sklenem, da svojih rok nikoli ne bom po ptujem blagu ali po nečistih rečeh stegoval; temveč s Tvojo milostjo, o Bog, jih bom večkrat v pobožni molitvi sklepal, dolžnosti svojega stanu pridno spolnoval, in svoje roke hočem ves čas za dobra dela odperte imeti.

O Bog, darujem Ti svoje noge in se hočem danes iz ljubezni do Tebe na svojih nogah zatajevati. Terdno sklenem, slabih tovaršij se zmeraj varovati, nepotrebna ali celo pregrešna pota k nečimurnim vesellicam opustiti; nasproti pa večkrat v cerkev, h križevemu potu, k ss. zakramentom, k bolnikom in če mogoče, katerikrat tudi na kakšno Božjo pot hoditi!

O Bog, darujem Ti svoj um in se hočem danes in vse dni svojega življenja na svojem umu zatajevati. Terdno sklenem, nikdar radovoljno ne misliti na nečimurne, pregrešne, nesramne reči, v nečistih mislih se nikdar ne muditi ali nad njimi veselje imeti, ampak nasproti hočem jih s Tvojo milostjo vselej odganjati in premagovati.

O Bog, darujem Ti svoje serce in se hočem danes in vse dni svojega življenja iz ljubezni do Tebe na svojem sercu zatajevati. Terdno sklenem, s Tvojo milostjo svoje serce zmiraj bolj od časnega, minljivega odtergovati, svojega serca nikdar na denar, čast in mesene slasti ne navezovati. O Bog, Ti sam bodi moj zaklad, po katerem hočem vedno hrepeneti, kteremu hočem vedno bolj dopasti, kterega želim vedno bolj ljubiti!

O Bog, darujem Ti svojo voljo in se hočem iz ljubezni do Tebe danes in vse dni svojega življenja na svoji volji zatajevati. Terdno sklenem, ne po svoji volji, po svoji glavi ravnati, ampak le Tvojo sveto voljo spolnovati, ne samo takrat, kadar mi bo lahko, ampak tudi kadar mi bo težavno. S Tvojo milostjo, o Bog, želim in sklenem, Tvoje zapovedi tako zvesto, natanko in voljno spolnovati, kakor jo vsi Tvoji zvesti služabniki, in kakor jo svetniki in angelji v nebesih spolnujejo. Amen.

(Dalje sledi)

Loretanske ovetilice rajske Kraljice.

Darilni svod.

Češen vsamočni Bog Oče nebeški!
Češen Bog Sin, ti Rešitelj človeški!
Češen Duh sveti Bog večni resnični!
Sveta Trojica, edin Bog pravični!
Usmili se nas!

Odpusti, mila Mati,
Da derznem se podati
Ti revni grešnik ročic dar,
Ne zverzi jih nikar!

Prošnje.

O sveta Ti Marija!
Serc sladka melodija,
Nebes in zemlje si Gospá,
Prosi za nas Boga!

Iz zemaškega okrožja,
O sveta Mati Božja!
Dviguje ljudstev vsih se glas:
Prosi Boga za nas!

O vsih devic Devica,
Devištva Ti lastnica,
Da se med nami pomnoži,
Pri Bogu prosi Ti!

O Kristusova Mati!
Ti moreš pomagati;
O sprosi, da Njegova Kri
Očisti vse stvari.

Milosti Mati Božje!
Prosi za nas, — najlozje
Ti nagneš Sina Jezusa,
Da grešnim milost dá.

O Mati Ti prečista
Boga si, Jezu-Krista;
O sprosi da Njegov izgled
V nebo nam kaže sléd.

Brez madeža še Mati
Te vidim lesketati,
O pros', naj Te poanemamo,
Za čednost vnemamo.

Kot limbar snežno beli,
V življenja dóbi celí,
Si Mati Ti nedolžna vsa,
Prosi za nas Boga!

O Mati Ti presveta!
Za rod človeški vneta:
Obvari grehov nas slabost
In sprosi vaim svetost.

O Mati ljubeznjiva!
Ljubezen Tvoja živa
Objemlje nas ko solnčni pas;
Prosi Boga za nas!

Prečudna Mati mila!
Si Stvarnika rodila;
S prošnjo močno vsih nesgod
Rešuj Adamov rod.

O Mati Stvarnikova!
Vsa polna blagoslova,
Povzdignjena nad vsestvari,
Le prosi za nas Ti!

Mati Odrešenika
Ti našega velika!
Rešenje sprosi vernikom,
Ubogim grešnikom.

Češena modra Deva!
Glej čast Ti vas prepeva;
Modrost nam sprosi v hudih dneh,
Da nas ne rani greh.

Častiljiva Devica!
Vsih čednost Učenica;
O sprosi, da nam bodo v last
Odkrile večno čast.

Devica hvale vredna!
Naj bo Ti hvala vedna
Zemljanov vsih na večni čas;
Ti prosi pa za nas!

Devica Ti mogočna!
Slabotnim bramba močna,
O prosi za nas usmiljenó,
Nad nami čuj zvesto!

Na rajski zdaj višini
Otrók se v solz dolini
Spominjaj, Mati miljena,
Devica usmiljena!

Devica verno-zvesta!
Do Božjega nam mesta
Prav zvestim v veri kaži pot,
S prošnjo nas reši zmoč.

Podoba Ti pravice!
K pravičnim med ovčice
O sprosi da bo vsak odbran,
Ko pride sodnji dan!

Modrosti sedež Božje!
Molitve dar — orožje
Nam sprosi od Boga in luč,
In vrat nebeških ključ.

Vesolja Ti začetek
Si našega; naj Detek,
Iz Tebe Božji Sin rojen,
Na večno bo češen!

Duhovna Ti posoda!
Nosila si Gospoda,
Da bomo, prosi, tudi mi
Posode častne vsi.

Posoda časti, slave,
Marija, glej z višave,
Na revne nas in sprosi tam
Lepoto serca nam.

(Dalje prih.)

Človek in žival.

(Dalje.)

Da pa še jasneje razvidimo, da se žival nikakor ne sme in ne more primerjati človeku, hočemo še globlje seči v človeško življenje. Videli bomo, da ima človek zmožnosti in lastnosti, katerih pri nobeni živali ne najdemo, kar nam zopet kaže, da ima človek dušo.

Spregovorimo najprej nekoliko o umetnosti. Če opazujemo marljivo bučelo, čuditi se res moramo, kako umetno ona sestavi satovje iz voska. Brez kakere mere ali ravnila je vse tako pravilno složeno, da bi človek mislil, da taka mala stvarica tega nikakor storiti ne more. Ali pogledimo nekatere ptičke, kako umetno posteljico znajo splesti svojim mladim, ter jo tako skriti, da je včasih človek še najti ne more. Dalje mravlje, kako spretno je složeno njih poslopje! Cesta poleg ceste vodi v notranje mravljišče. Na vse strani se križajo potja, po katerih se sučejo pridne živalice. Ko bi pa kdo katero teh živalic prosil, n. pr. bučelo, naj mu spleta tako umetno mrežo, kakor pajek, — ali mravljo, naj mu sestavi tako pravilno satovje, kakor bučela; kaj bi mu odgovorila? Ko bi človeka razumela in znala govoriti, gotovo bi rekla: Ne znam. In ker vemo, da posamezne živali že od nekdaj ravno to znajo, ravno tako delajo, kakor sedaj; je gotovo jasno, da one ne poznajo nobene umetnosti. One delajo brez pomislika, brez postav in pravil — le po nagonu, ki jih sili do dela. Ta nagon lahko spoznamo pri mladičih, ki ravno tako delajo, kakor stari. Le nesi mlado raco ali gos k vodi, — berš ti bode veselo skočila v vodo in takoj znala plavati, čeravno še nikoli prej vode ni vidila. Ali pišče, ki se je komaj izleglo, že zna zobati proso. To pa kaže Božje modrost, ki je vsaki živali podelila toliko moči, da zamore živeti; pa le toliko, kolikor neogibno potrebuje, ker za kratek čas živali ničesar ne delajo, kakor človek.

Človek pa ima razum, pamet in prosto voljo. To so one moči človeške, s katerimi se človek povzdigne nad vsako žival. Kako je človek reven, ko pride na svet! Ne zna ne misliti, ne hoditi, ne govoriti, sploh ničesar. Ali kolikor stareji prihaja, toliko bolj se razvijajo njegove zmožnosti. In te vedno večje izobraženosti in popolnosti ne opazujemo samo pri posameznem človeku, ampak pri celih narodih, ki živé v različnih časih.

Vsako stoletje ima kaj novega. Le stopimo v kako tovarno (fabriko): človek se mora kar čuditi, ko vidi toliko mnogoverstnih strojev (mašin). Vse miglja pred očmi. Voda ali sopar goni kolesa, kolesa pa premikajo druge dele strojev, da se vse giblje in ziblje, kakor človek hoče. Koliko bi se mogel človek truditi, ko bi moral vse sam brez strojske pomoči narediti.

Izmislil si je človek železnice, da mu prenašajo blago hitro kakor veter v daljne kraje. Izumil si je ladije, tako, da mu tudi morje ne more staviti mej. Iznašel je dalje tiskarstvo, ki je prevelike važnosti za človeško omiko. Le pomislimo, kako drage in redke so morale biti knjige, dokler so jih morali samo pisati. Sedaj pa jih dobiš povsod za mali denar. Napravil si je človek daljnovidce, ter zamore natančno opazovati gibanje in premikanje daljnih zvezd. Izumil je človek berzobjav (telegraf), da lahko v malo minutah tukaj v Ljubljani zve, kaj se godi na Dunaji ali kje drugje daleč na svetu. Ko je bil n. pr. znani ameriški misionar Pirc v Ljubljani umerl, so v malu urah po telegrafu zvedeli in so tam mrtvašnice zanj opravljali. In tako bi zamogli naštet še veliko, veliko reči, katere je človek počasi iznašel. Človek sploh opazuje vso naravo,

ter se uči njene moči in postave, da jih potem po svoji volji rabi. Katera žival pod solncem je kaj takega zmožna?

Gerki in Rimljani bili so v svojih časih izobraženi narodi; ali ko bi sedaj eden izmed njih od mrtvih vstal, bi se kar čudil, da je ves svet tako spremenjen; morda bi celo mislil, da njih stari maliki, ki so jih za bogove častili, zdaj hodijo po zemlji v človeški podobi.

(Dalje prihod.)

Spomenica

na

osemstoletnico fare Št.-Vidske nad Ljubljano.

Nekteri zgodovinski posnetki.

1085—1885.

Sostavil Šentvidčan.

(Dalje.)

Časi za Leopolda I in dalje.

Za Ferdinandom III je vladav avstrijskih in teraj tudi slovenskih dežel prevzel Leopold I, ki skoro ves čas svojega vladanja, to je blizu 50 let, ni meča iz rok položil, ker so ga napadali sedaj Francozi, sedaj Turki. Turki so sklenili takrat Avstrijo in z Avstrijo krščanstvo popolnoma pokončati, ter so se s 300.000 vojakov vzdignili proti Dunaju.

Slovenci že vajeni Turkov, so hitro na nogah in nekaj jih odrine k glavni avstrijski vojski, ki se blizu Dunaja zbira, deloma se pa nastavi ob Šavi, Dravi in Muri. Turkom preneha sreča v bojih zoper kristjane. Ogersko, katero so Turki blizu poldruga stoletja v oblasti imeli, morali so sedaj pustiti in jo l. 1699 za vselej Avstriji odstopiti.

Vojake so nesrečne za ljudstvo. Človek obdivja in je brez poduka. Bili so toraj ti časi neomikani, surovi in divji. Ljudje so vražni, vera v praznoverje, strahove itd. je tako prevladala, da so tistega neverca imenovali, ki se je prederznil tajiti razne vraže. Toliko manj pa se je prava vera spolnovala, vedno je bilo čuti o krivicah, pobojih in roparstvu. V tem času so nadlegali Gorenjsko tisti hudi Kljukec in njegovi zviti tovariši; zlasti grajščakom so škodo napravljali. Še gosposke so mislile, da so ti goljufni „modri bratje“ v zvezi s hudobnim duhom.

Cesar Leopold je hotel videti svojo Kranjsko deželo in jo obišče l. 1660.

Odkar je bil cesar Maksimilijan I l. 1514 Ljubljano zapustil, ni videla le-tá dolgo nobenega cesarskega gosta več. Veliko veselje je tedaj nastalo v prestolici Kranjski, ko so dohajale vesti, da bode cesar Leopold I obiskal kranjske mesta. Julija meseca l. 1660 naznanilo se je kranjskim stanovom, da deželo obišče cesar sam. Posvetovalo se je, kako bi Leopolda počastili. Sklenili so, postaviti po njegovem odhodu spominek, kateri bi potomcem naznanjal, kaka čast je bila doletela belo Ljubljano. 4. septembra l. 1660 dohajati so jeli prvi gospodski gostje. Ta dan je prišel beneški poslanec ob 2 popoldne v Ljubljano. Ne dolgo potem prijezdi Nuntius Apostolicus (poslanec sv. Stola). Nasproti mu gredó prošť ljubljanski in novomeški, dekana teh mest s kanoniki. V Šent-Vidu pred cerkvijo ga slovesno sprejmó. Z ljubljanskim proštom odpelje se v Ljubljano.

Leopold I odpravi se 5. sept. s Koroškega čez Ljubelj v Terzič, kjer prenoči. Tu ga zastopniki Kranjske pozdravijo. Okoli poldne se podá z nadvojvodom Viljemom v Kranj. Po obeh straneh ulic stali so meščanje s srčno radostjo pozdravljaje vladarja med saboj. Zvečer napravijo razsvetljavo na bližnjem griču. Drugi dan dospeta cesar in nadvojvoda v grad Goričane, ki je lastnina ljubljanskih škofov. Tu sta obedovala. Še dve miljii sta imela do Ljubljane. Potovala sta po prijetni dolini. Ko so v Ljubljani zvedeli, kedaj cesar pride in kje naj ga pričakujejo, postavili so pol milje od mesta krasen šotor, na prostoru, odkoder je bilo videti grad; bil je šotor blizu košate in velike lipe, katera je dosti prostora vzela. (Lipa je stala pod sedaj znanim „Pikčevim borštom“.) Šotor je bil okrašen z deželniimi gerbi, tla prevlečena z rudečim suknom, miza z rudečo svilo, tudi stola za gosta sta bila krasno prevlečena. Tukaj je pričakoval deželni glavar s plemstvom cesarskega gosta.

Ko ob 4 popoldne semkaj pride, ga pozdravi zbrana gospoda; na ljubljanskem gradu zagorme topovi. Po običajnem sprejemu vvesti se dolg spreved proti mestu. Pred cesarjem jezdilo je mnogo vitezov, med drugimi mladenič, rojen blizu Ljubljane, ki je na herbtu svojega konja stal in v najhitrejšem diru ne omahoval. Za tem sledilo je še mnogo gospode in priprostega ljudstva, pozdravljajoč navdušeno svojega cesarja.

Zavoljo sebičnosti in vladaželjnosti ni moglo biti tisti čas stalnega miru. Kakor Leopold I, imela sta tudi njegova naslednika Jožef I in Karol IV vedne vojake, sedaj s Turkom, sedaj z nepokojnim Francozom.

(Dalje prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Pri sv. Jakopu v Ljubljani je 24. vinot ob 7 zvečer umeril preblagi ondotni kaplan čast. g. Jožef Resnik — in sicer za vročinsko boleznijo v 36. letu svojih dni. Vse žaluje po tem verlem mladom gospodu. Zato je imel tudi prelep pogreb 25. vinot. popoldne o 3,5, da je malokrat viditi taci s tolikim številom ljudstva. Vse je bilo na nogah, dasiravno je prav nezmerno deževalo.

Spreved je vodil prečast. gosp. dekan in kanonik Anton Urbas. Premnogi venci šolske mladine na dolgih trakovih z napisi: „Zapušena mladina . . .“, „Hvaležna mladina . . .“, „Žalujoča mladina . . .“ itd. pa rožni venec molijoči sirotki so spreved delali še bolj ginljiv.

Rojen je bil ranjki v Blagovici 5. apr. 1850, duhoven posvečen pa l. 1875.

Pohvalno naj tukaj opomnimo, kolikor vemo, da iz Blagovice je tudi zdaj nekaj prav dobrih in pridnih šolcev, ter je upanje, da bodo hodili pot ranjcega, po vsi Ljubljani, kakor tudi v Postojni in St. Rupertu spoštovanega gosp. Jožeta Resnika, kteremu Bog daj večni mir in pokoj!

Iz Ljubljane. (Stoletnica Ternovske fare.) (Konec.) Zda se pa še nekoliko ozrimo v nekdanje čase Ternovske fare in njeno zgodovino v preteklem stoletji. O tem vi sami več veste, kakor jest, pa vender kaj malega naj omenim.

L. 1800 je bilo veliko pogoriše v Ternovem; pogorela je bila cerkev, zvonovi so popadali z zvonika; pomagali so takrat gasiti še kapucinarji in rešili so, kar je bilo mogoče, altarne podobe so znesli na mirje itd. Pogorelo je bilo več del Ternovega, le sem ter tje kake

hiše so ostale. (Goroti je bilo začelo pri Komarji in od tam je ogorka precej zaneslo v Petelinovo vaa.) Godilo se je to žalostne Matere B. dan, 4. aprila. V ta žalostni spomin in da bi Bog za zmeraj obvaroval tolike nesreče, so opravila vsako leto ena sv. maša.

Pogorelo je bilo tudi Krakovo, pa ne v tem stoletji, ampak poprej, ko je bila tukaj še podružnica.

Druga žalostna dogodba so bili francoski časi, ko so bili ljudje v vedni nevarnosti, ker z grada so na vse strani letale bombe in ljudi strašile. Kdo bo popisal, kaj so vse terpeli? Bali so se po dnevi ven hoditi, ker daleč gori pod Rožnik so ferčale ognjene krogle.

Med drugimi nesrečami je gospodovala v fari dosti hudo tudi kolera in sicer 4krat: ll. 1836, -49-, -55- -66. Pri zadnjih dveh primerljajih sem bil tudi jest tukaj. Grozno res je bilo, ko so marsiktere čverstega moža dopoldne začeli kerči viti, ko je bil nagloma previden s sa. zakramenti, kar se je dalo, popoldan pa se je že preselil v večnost. Koliko žalovanja in straha je bilo takrat!

Na Mahu so povodnji včas veliko nadlego delale, celo pota zalivale, da se po suhem ni k bolnikom moglo; treba se je bilo v čolnu voziti do njih, kar pa tudi ni bilo brez nevarnosti.

Med veselimi dogodbami v preteklem stoletji je n. pr. ta, da tudi Ternovska fara je sv. Cerkev dala marsiktere pridne sinove v duhovaki stan. Sedanja dōbo ima sv. Cerkev iz te fare med drugimi 2 dekana, 1 bogoslovskega profesorja, kteri iz višjih ali nižjih šol so še nastavljeni.

Ta duhovnija pa tudi ni brez družih zaslužnih mož. Eden, ki ima prav velike zasluge za prebivavce na Mahu in za druge mestne zadeve, je bil ravnokar k večnemu pokoju spremljen k sv. Kristofu (g. Ant. Podkrajšek.) Požarna straža, ki veliko dobrega stori, ima v tej fari še živečega svojega začetnika in načelnika. Orglarska umetnost ima tukaj velikega, daleč znanega mojstra. Je pa tudi še več družih verlih gospodov v raznih višjih in nižjih službah, ki v blagor človeštva mnogo delajo.

Vesela dogodba so prelepe cerkvene opravila tukaj, zlasti odkar stoji nova zala cerkev, in to po večkrat na leto.

Vesela dogodba so spodbudljive „Šmarnice“, ki so se tukaj začele že l. 1856 in so se od leta do leta zmeraj opravljale mesca majnika. Podučno branje, prelepo in ginljivo petje, lepo okinčan šmarnični oltar — vse to je privabljalo prav veliko občinstva tudi iz mesta. Pohvalno se sme opomniti, da prebivavci so z veseljem skrbeli za olepšavo cerkve o taci prilikah, in upati smemo, da ta in druge slavnosti niso brez lepega sadu.

Silno vesela dogodba je bila, ko so ranjki milostni g. knez in škof Anton Alojzij posvečevanje cerkve doveršili. Takratni dekan prečast. gospod Jožef Zupan so o tej priliki pridigali in pohvalili farane zaradi njih pridne pomoči pri delu in omenili so jim v tolažbo, da sedanja cerkev k sodbi pojde z njimi in bode djana na njih tehtn'co. Tudi so omenili (ali takrat ali o drugi priliki), kar so rekli preč. gospod Ternovski fajmošter: da namreč med vaim zidanjem nove cerkve jih nobeden faranov ni razšalil, kar je zares lepo in častno za vso faro!

Vesela dogodba je bila, ko so prečast. gospod duhovni oče obhajali dvakrat jubilej; enkrat namreč 25letnico, odkar so prišli v faro (v prvo kot kaplan), drugič pa, odkar so bili postali duhovni oče ali fajmošter te fare. Vsa fara se je slovesnosti vdeležila — zlasti pervikrat, srečo so vošili in častitali otroci posebej, mladenčji in deklice posebej, možje in žene posebej. Bilo je splošno veselje.

S tem ste pokazali, da znate ljubiti in spoštovati gosp. očeta, ki so vse življenje vam darovali, ki si nikamor naprej in višje ne prizadevajo, ampak res želé tukaj med vami živeti in tukaj skleniti svoje dni zraven častitljive cerkve, ki so jo z vami vred zidali. — Zato je bila zopet vesela dogodka, ko so bili prečast. gospod župnik poslavljeni od Nj. Veličanstva z zlatim križem s krono za zasluge in od milostnega gosp. knezo-škofa s častnim naslovom duhovnega svetovavca.

Vesele dogodbe so bili tudi marsikteri drugi jubileji, kakor zlate poroke, katerih več ste poslednja leta doživeli od družin na Mahu in tukaj blizo, in s čemur so cele družine z mlajšim zarodom v Bogu razveseljene.

Opomnim naj poslednjič sv. misijon, ki so ga leta 1870 tukaj vodili čč. oo. jezuiti. Nova prostorna cerkev je bila vedno napolnjena, silo ljudi pri spovednicah in pri Božji mizi. Tudi ta, upamo, bode veliko odvagat pri sodbi Ternovskih faranov in družih Ljubljancanov. To je nepopisljiva dobrota za vse stanove; Bog ga zopet skoraj obadi tukaj v Ljubljani! Med tem pa imamo zdaj čč. oo. lazariste v novi cerkvi Jezusovega presv. Serca, ki so z drugimi spovedniki vsolej pripravljeni rane obozovati ubogim ranjenim.

Preživeli ste dobro in slabo; vse naj bo na čast Bogu, čigar usmiljenje nima konca, pa tudi v poštenje Vam, ki ste zvesti ostali Bogu v žalostnih in veselih dnevih, pa tudi dolžno pokoršino, ljubezen in spoštovanje skazovali svojemu duhovnemu očetu.

K sklepu vam pa vsem skupaj vošim in častitam v novem stoletju, da bi posnemali vse čednosti, ki so se z njimi skazovali vaši starodavni očetje, varovali pa se vsega, kar je morebiti bilo nad njimi graje vrednega. Vošim, da bi stareji in odrašeni bili modri in trezni, svetila dobrih zgledov za mlajše, mladenčji čisti in poštene, deklice pametne in sramotljive, otroci ubogljivi in nedolžni, sploh, da bi sedanji in ves naslednji rod bil v resnici vsekozi katoliško-keršanski!

Tudi Vas, kakor so pred 28 leti rekli sedanji milgsp. prošt J. Zupan, bode ta cerkev spremila pred sodnji stol; in da vas cerkev ne bo tožila, pridno jo obiskujte, nje se deržite, zvesto poslušajte v nji besedo Božjo, bodite pobožno pri sv. maši, vredno prejemajte sa. zakramente, da bode ob sodnjem dnevu vredni obljub Kristusovih. In kar je kdo v tem zamudil, naj na novo skuša nadomestiti, da se ne bo reklo prepozno: „Zdaj pa ni več časa za popravo!“

Na Raki je 23. vinotoka ob 2 popoldne po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal ondotni župnik čast. g. Anton Tavčar. Bil je rojen v Poljanah nad Loko 1. prosinca 1827 in bivši več let knezo-škofijski kaplan je postal župnik na Raki. Prelepa cerkev z drugimi poslopji, kakor tudi vsa duhovnijska zemljiša z zalimi vinogradi pričajo, kako umeten, delaven in skerben je bil ranjki gosp. Anton, kateri bodi priporočen v molitev tudi šoleki mladini, ker bil je usmiljenega serca in za dijaško kuhinjo je vsako leto poslal prav lep dar. Bog mu poverni z vso obilnostjo, ter mu podeli večni mir.

Iz Katinare pri Terstu, 20. okt. 1885. (Velikansko romanje.) Sv. Oče papež Leon XIII opominjajo verne, naj se zbirajo v mescu oktobru k skupni molitvi, ter prosijo, naj bi Bog na priprošnjo M. D. sv. Cerkvi zmago nad sovražniki in zaželjeni mir milostljivo podaril.

Le-tá opominj sv. Očeta je vernim v Terstu v serce segel, in katoliška družba je povabila svoje družbenike, pa tudi nedružbenike v mestu in njegovi okolici k skupni procesiji.

Pokojni sv. papež Pij IX slavnega spomina so izvolili sv. Jožefa varha veselja sv. Cerkve.

V Ricmanih, 1½ ure od Tersta, je prostorna romarska cerkev zidana v čast sv. Jožefu, kamor o godu njegovem od daljnih krajev dohaja mnogoštevilno romarjev, in kjer se še vidi stara svetilnica, ki se je čudežno vžigala. Tje, prav tje gremo k sv. Jožefu in prosili bomo, naj bi prečista Devica v družbi s svojim prečistim ženinom pri Bogu izprosila, kar sv. Oče želijo za Cerkev. Tako je bilo določeno.

Povabilo kat. družbe je bilo sprejeto z velikim veseljem in navdušenjem. Verni so se skupnega romanja veselili — brezbožneži so zabavljali.

Znano pa je, da se mora jako previdno delati pri pobožnih shodih, da bi se ne stavile ovire od ene ali druge strani. Preskerbela je kat. družba dovoljenje od dotičnih oblastnij, da so se smeli prapori in druge carini podveržene reči nesti na postaji v Ključu brez ovire.

Po doveršeni pripravi in uredbi vsega potrebnega je bilo skupno romanje odločeno na 11. dan t. m. s opombo, ako bode vreme dopustilo; sicer bode pa drugo nedeljo. Oznanjeno je bilo vse le-to po vseh cerkvah. Vse se je veselilo tistega dneva in govorilo se je le o procesiji, ljudstvo je le zdihovalo: „Bog daj le lepno vreme!“ Marsiktero oko je skerbno ogledovalo nebo v noči od 10.—11. t. m. in zdihovalo po lepem vremenu. Ali nebo je le temno ostalo in lilo je. — No nič ne dé, bomo šli pa danes teden k sv. Jožefu, Bog bo že dal lepno vreme. Tako se je ljudstvo tolašilo. Želja se je spopolnila. Dne 18. t. m., žegnansko nedeljo, je bilo vreme vgodno, če prav malo mračno. Romarji so šli v procesiji ta dan k sv. Jožefu.

O procesiji kratko poročilo. Po veselji in navdušenju ljudstva se je pričakovalo veliko, ali kar je v resnici bilo, je vse nade prekosilo. Pogled velikanske trume, vmes križi, vihrajoči cerkveni prapori — to je bilo res ginljivo.

Viditi trumo, vso v pobožnost vtoplejeno, z moleki v rokah polagoma se pomikajočo, slišati njo goreče, glasno moliti, prepevati — moral je človek prisiljen iz globočine serca vaklikniti: le-ta truma mora zmagati. Terdim, da je bilo 13—15 tisoč vernih. Pa naj sodi sam čitatelj. Ljudje niso šli, kakor pri navadnih obhodih, paroma (kdaj bi se bili zverstili!), ampak drug pri drugem, da je bila cesta popolnem zaperta, natlačeno polna, pač da, zagozdena, ter ni bilo prostorčka med enim in drugim človekom. Deržavna cesta je pa široka. In mimo pisatelja le-teh verstie se je pobožna truma v največem drenju pomikala — 52 minut. Menim tedaj, da se v številu nisem veliko zmotil.

Na čelu procesije je stopal neumorno delavni č. g. Karol Mošé (Don Carlo, o katerem bi rad kaj več zapisal, ali spis bi preveč narastel), vodja bratovščine vednega češenja sv. R. T. in družih bratovščin pri sv. Jakobu v Terstu. Videlo se mu je na obrazu, da mu je serce veselo, kajti vodil za seboj je velikansko število vernih, zvestih ovčic. Procesijo vodil pa je za zveličanje duš vneti preč. g. kanonik Černe v spremstvu družih duhovnov in redovnikov.

Na Katinari se je pridružil župnik s procesijo. Na meji okolice proti Ricmanom je pa romarje počakal preč. g. častni kanonik J. Jan, dekan Dolinski, v družbi čč. gg. Pavli-ja in Svet-a, in se je s svojo obilo procesijo pridružil.

Zares ganljiv pogled. Tudi mlačneža je presunilo, da je goreče molil. In kako bi ne, ker vse, vse je molilo in prepevalo, tu slovensko, tam italijansko. Tu si vidil pohlevao stopati gospoda z molekom v roki zraven rokodelca, kmeta, hlapca. Imenitno gospo z deklo in revno kmetico. Razločka ni nobeden delal. Slovenec,

Italijan ali Nemec — vsak je po svoje glasno, navdušeno Boga prosil in Marijo klical.

Opazovalec je le po vidljivih znamenjih spoznal kristjanske matere, hčere Marijine itd. Druzega rozložka ni bilo opaziti.
(Konec prih.)

Mirodvor.

Mirodvor rad pregledujem,
Kjer grobovi se versté,
In resnobno premišljuje,
Kdo so ti, ki tukaj spé.

Tu veliko jih počiva,
Ki od njih se nič ne vé,
Črna zemlja pa pokriva
Tudi znanec dosti že.

Že v zeleni tej gomili
Spé moj oče ljubljani;
Res, močno so me ljubili,
Večna luč naj jim žari!

Tu sorodnik moj počiva,
Ki je v dobi možkih lét
Bleda smert ga pokonila:
Naglo moral je umret'.

Tu pa hladna zemlja krije
Zvestega prijatelja;
Večna luč naj tam mu sije, —
Bil je serca blagoga.

Tu mladenča grob je tudi,
Ki že v cvetju mladih lét
Moral je v boleznih hudi
Zapustiti revni svet.

Tukaj rakev je prav zala,
V nji moj znanec pa leži,
Ki sva skupaj se igrala;
Zdaj pa tukaj-le trohni!

Tam na grobu pa cvetlice
Se razcvetajo lepó:
Grob pobožne je device,
Mir in pokoj naj ji bo!

Kaj pa tu, ti mali griči —
Kaj le ti pomenijo?
Tu so mali otročiči,
Mirno, sladko spavajo.

Tukaj grob je bogatina,
Precej zraven reveža;
Zdaj razlike ni med njima,
Tu enaka sta oba.

Ker denar veljá do groba,
Tukaj nima cene več;
Vseh je delež le trohnoba,
Vse posvetno tu je preč!

Céne nima tu lepota:
Červ je bogat in prosjak,
O nečimerna slepota,
Vsak prevzetnež je bedak!

In tako še grobi mnogi
Tukaj me spominjajo,

Da po joku in nadlogi
Znani tu počivajo.

Tukaj naj na tihem kraju
Vaše trupla mirno spé,
Duše vaše naj pa v raju
Se pri Bogu veselé.

Kmaló tudi zapojejo
Nam zvonovi za slovó,
Naše trupla ponesejo,
Da jih denejo v zemljó.

Skoraj, skoraj bomo spali
V hladni zemlji tudi mi;
Sodnji dan pa z groba vstali,
Ko nas angelj prebudi.

Ker trobenta bo zapela:
„Mertvi zdaj vstanite vsi,
Zdaj bo sodba se začela,
Da plačilo vsak dobi!“

Na ta glas pravični vstali
Bodo lepi in svitli;
Pa hudobni prikazali
Se ostudni in mračni!

Zopet bode se sklenila
Duša s truplom svojim zdaj;
Nikdar več se ne ločila,
Skupaj bosta vekomaj.

Z Bogom bodeta vesela
Uživala večni raj,
Ali v peklu pa terpela,
Za pregrehe vekomaj.

A. V.

Drobiž.

(Jesenska slika.)

„Vse Tebi služi.“ (Pa. 118, 91.)

Dež, dež in zmiraj dež! Megla meglo podí, oblak pred oblakom beži! Vse mokro, vse blatno. Nič ni moč delati na polji. Kaj bo to z nami? Bog pomagaj! Tako so kmetje zdihovali marsikje to jesen, ko so neprenehani deževni nalivi mnogo kvara napravljali.

Drugi pa so tešili po keršansko: Molite! vse bo Bog dal: tudi lepéga vremena. Človek se naveliča dolgo posedati doma v zatohli sobi, in taka se je meni godila. Ko je nekega popoldne zlato solnce skoz mrene oblačne svoj mili obraz kazalo, sem kar tekel ven na prosto. Deževno vreme, kedar dolgo časa terpi, je tudi nezdravo. Najbolje in najcenejše zdravilo je, po besedah slovitega zdravnika, čisti zrak in pa gibanje v prosti naravi.

Na bližnjo goro hitim, da po naročilu prijatelja v mestu dobim kaj starine na davno posuti razvalini verhu goré. Dandanes se vse preiskuje: gradišča iz starodavne dobe, črepinje, rujavi broneni ali železni koščeki, sploh vsak drobiž iz starih naselbin dobro pride raziskovalcem. Meni se je tudi posrečilo najti — ne zaklada, kakor priprosto ljudstvo sploh misli, da so na starinskih gradovih skriti — nego le nekaj koščkov razbitih loncev ali vortev, kateri so pa bili iz drugačne tvarine, kakor se dandanes narejajo. Malenkostni ta drobiž vtaknem v žep, ter jo mahnem raz veršiča navzdol, koder je bila največa goščava.

Tu najdem kmeta, ki je pobiral glive (gobe.) On

se zavzame, ko me tu ugleda, a jaz isto tako. Ko se pozdraviva, se začne nekako izgovarjati: Na polji ne morem nič delati, ker je premokro, sem pa šel gobe pobirat, da jih naše ženske nesó v mesto, kjer se dobro prodajo.

Kaj pa vi, gospod, tod iščete? I, na staro mirišče tu-le gori sem šel pogledat. Kaj so šli iskat zaklad? O ne! Pa pravijo, da včasih „cvete“ zaklad na starih gradovih. Tu so bili ajdje. Naša senežet je ondi gori, in neko jutro smo našli skopano luknjo v črni persti: menda so kakšni ljudje prišli zaklad vzdigniti. Jaz in moj sin sva imela celo predpoldne dosti dela, da sva zopet ono luknjo zasula. Pa vi ste kaj našli? vprašam. Nič ne, ko črepijaje velicega verča, in vergla sva jih proč v grobljo. Tako pomenjkovaje se, greva z možem skup proti domu. Pritožuje se, kakor je sploh navada med kmeti: Slabo je, gospod moj! Na terte je prišla „strupena rosa“, da je perje, kakor od slane posmojeno odpadlo, preden je grozdje dozorelo; bolj žlahtna je terta, tem bolj oboli. Na grozdih plesnjevina, in zdaj je prišlo na perje, in zna biti, da k letu pride na ljudi bolezen splošna. Saj prerokujejo nekaj, da bo k letu gorje vsemu svetu? Šibe Božje so, ki nas topejo. Ko mu prigovarjam, da ni vsemu verjeti, kar ljudje pravijo, odreže se: Bo, kar bo Bog hotel!

Da prideva na drug pomene, vprašam po imenih gliv, ktere je nesel v košku. Sivke, jurčki, žardane, dedki, lesičke, parkleci — to so pitane gobe, in še druge, dekler so mlade. Ko jih červi razjedajo, niso več dobre.

Kadar barvo spreminjajo, ko jih kdo uterže, in pa tiste, ki smerde, so pa gotovo strupene. Po stezi prideva ven iz goščave na kamniti kolovoz. Na stenah kraj pota so po dežju tudi bolj živahne barve raznih lišajev: belih, rdečih, žltih, črnih itd. Ko povzdam o imenih lišajev, mi pravi kmet: Ta rusi (rudeči) lišaj, *) pravijo, da je „Šenbiljina kri“. Kadar je še Šenbilja po svetu hodila, koder je s svojo nogo stopila, je rdeč sled po kamnih pustila. Kdaj pa je to bilo? Morda ob času Davidovem, saj poje cerkvena pesem:

„Strašen dan, bo dan plačila:
Še bo zemlja v prah zdrobila,
Priča David in „Šenbilja“.

Kaj tako stari, da so ti lišaji? „Kdo si vé, mič-kini lišaji od zraka živé, pa se bolj ustaraajo menda, ko nobeno drevo, ali žival na svetu.

Tam čez morje se je zopet temnelo, sivi oblaki so se kopičili, zdaj pa zdaj je mignil blisk in zamermiljalo je puhlo po zraku. S tovarišem pospešiva korake in on odpre usta rekoč: „Tam gori nabivajo, bodo še polnili, ker imajo dosti mokrega in dosti posode, mi pa letos mesto polnih vina, imamo sode polne teme. Včasih smo rekli pri bačvah: Bog jih varuj in svet Šentjanž, letos pa bomo rekli: Bog jih varuj in svet Florijan. Bomo pa bolj trezni, saj kader je obilo vina, je tudi navadno več greha.“ Prav imate oče! Z Bogom! in greva vsak sebi. Komaj sem ubežal pred dežjem, ter sem zvečer, ko je zunaj šapljala velika ploha, v varnem zavetju nadalje premišljeval o današnjem jesenskem sprehodu.

(Dalje sledi.)

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata,

*) *Verucaria purpureocens.*

naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umorežin samomora, odpad in brezverstvo, prečestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Neka mati priporoča razuzdanega sina za spreobrnjenje. — Mladeneč za pravi poklic. — Hudo razuzdan mladeneč za spreobrnjenje.

Zahvale.

Zgubljeni deček Fr. R., ki je bil v molitev priporočen, je najden; pri sv. Joštu pri Kranji je nekemu posestniku ovca pasel: ko so pa od č. g. duhovnega pastirja zvedeli, kako se je zgodilo, so ga dobro oblečnega domu poslali. Prišerno hvaležna je mati in vsa rodovina Naši ljubi Gospej, molitveni bratovski, pa tudi čast. g. duhovnu, ki so ga zopet domu napotili. Češena Marija!

Uršula Robida.

Koledar za prihodnji teden:

2. listopada. Spomin vsih vernih duš. S. Viktorija. — 3. S. Just. — 4. S. Karol. — 5. S. Emerik. — 6. S. Leonard. — 7. S. Prodocim. — Štiri in dvajsta nedelja po Bink. S. Gotfrid.

Iz rimskega zapisnika mučnikov.

19. prosinac.

Sv. Abundancija, devica v Spoletu na Laškem, je umerla l. 804.

Sv. Bazilijan, škof in spoznovavec, je vse svoje imetje dal ubogim, storil veliko čudežev in s sv. Ambrožem vred serčno se vojskoval zoper krivoverce. Umerl je leta 409; ostanki njegovi so v mestu Lodi na Laškem.

Sv. Blajtmajk, opat v benediktinskem samostanu sv. Kolumbe na otoku Hy, dosegel je mučeniško krono leta 793, ko so ga ubili razbojniški Danci, katerim ni hotel odpreti groba sv. Kolumbe, ter jim izročiti njenih dragocenosti.

Sv. Kanut, kralj Danski, mučenik. Njega je izvolil Bog v doveršenje spreobrnjenja Dancem (narod v severni Evropi), katerim je bil sv. evangelijski pervikrat oznanjen leta 826. Silno radodaren je zidal kralj veliko cerkva in samostanov v raznih krajih svojega kraljestva in je tako ondi izdatno pospešil razširjenje svete vere. Bil je svojim podložnim izgled lepih čednost, zlasti češčenja Marije Device, katero je posebno ljubil in ujeno češčenje razširjal v celem kraljestvu. Imel je pa tekmeča in sovražnika v lastni rodovini, namreč svojega brata Olava, kateri mu je po življenju stregel, ker bi bil sam rad kralj in gospodar. Priverženci njegovi so neprestano ljudstvo šuntali zoper kralja in tako se je zgodilo, da so hudobneži kralja Kanuta nečega dne umorili v cerkvi pred altarjem, ko je ravno molil za svoje sovražnike. Tako je prejel zraven kraljeve še mučeniško krono 7. prosinca leta 1086. Praznik njegov se pa obhaja danes.

Sv. Germanik, mučenik v Smirni. Ker ni hotel Kristusa zatajiti, vergli so ga pred divje zveri, ki so svetega mladenca na kosce raztrgale.

Sv. Marij, njegova žena Marta in njuna sinova ss. Avdifaks in Abahum, mučeniki. Za časa cesarja Klavdija prišli so vsi ti iz svoje domovine Perzije v Rim obiskat grobove sv. mučnikov. Obiskavali so pri tej priliki tudi kerščanske jetnike, vdeleževali se

shodov rimskih kristjanov in s kebrno nabirali ostanke mučenikov, da bi jih potem spodobno pokopali. To je zvedel mestni predsednik Marcijan, berž jih je dal v ječo vreči, in ko jih v veri ni mogel omajati, jih je k smerti obsodil. Marij in njegova sinova so bili ob glavo dejani in njih trupla sežgana; Marta pa je bila v vodo veržena in je tako utonila.

Sv. Poncijan, mučenik v Spoletu za časa cesarja Antonina. Grozne so muke, ki jih je ta sv. spričevavec prestal. Najprevo so ga neusmiljeno s šibami pretepali, potem bosonoga po žerjavici sem ter tje gonili, nato na železne kaveljne obeali in vsega razmesarili, tako razmesarjenega pa v ječo vergli, kjer ga je angelj z nebes obiskal in poterdil. Drugi dan so ga izročili levom, ali ker mu niso ti nič žalega storili, oblili so ga z razstopljenim svincem, in ker je pri vsem tem še živ ostal, so mu glavo odsekali.

Sv. Vulstan, škof in spoznovavec. Že kot mladenič je, kar se je dalo, krotil svoje počutke, za mašnika posvečen, je stopil v red sv. Benedikta. Po izgledu Zvečarjevem je včasih cele noči premolil. Leta 1062 postal je škof v Worcester-u na Angleškem, in bere se, da je znal tako milo pridigovati, da so bili poslušavci večkrat do solz ginjeni. Posebno ljubeznjiv je bil do akezanih grešnikov, ktere je vsikdar z veseljem sprejemal. Umerl je leta 1095.

Listek za raznoterosti.

Č. g. konzist. svetevalac Žiga Behinec je postal vodja-namestnik in ekonom v bogosl. semenišči.

Svarilo. Neka tatica, kakor se nam je pripovedovalo, je v Šiški dve ženi opeharila za nekaj denarja z lažjo, da ima v Ljubljani nekega gosp. duhovna strica itd. Govori sleparica boje v poljubljanskem narečju. Podobne sleparstva se ališijo sem ter tje že nekaj let; žeteti je, da bi take oderuhinje pravica dobila v pest in jih po zaslužnji kaznovala. Ljudje pa bodite previdni in nikoli ne verjemite tujim pritepenkam, ki imajo meden jezik, namesto rok pa lilačje kremplje, s kterimi ljudem s kervavimi žulji zasluženi denar izmikajo.

Debrotljivost čast. oo. Trapistov v Bosni. Naprava oo. Trapistov v Banjaluki ima sedaj 80 bosanskih sirotkov v svoji sirotišnici, ki jih zastonj zderžuje, uči šolske za življenje potrebne znanstva, kakor tudi vsakere rokodelstva. Tako delajo katoliški redovniki, ki so res hvale, pa tudi podpre vredni.

Bosna. Novomašniki nastavljeni za duhovne pomočnike: O. Ivan Turbić v Vijako, Ilija Ilijić v Foco, Jos. Ilaković v Sivšo, Ant. Marković v Busovačo, Ant. Franjić v Zenico.

Pebežnost naše cesarske redevine. Kakor so bili presvitli cesar Francišk Jožef I pred kaj leti romali v Jeruzalem, pozneje cesarjevič Rudolf; tako se presvitla cesarica Elizabeta na svojem potovanju po Jutrovem zdaj pelje v Sveto deželo, ali je že tam, in hoče moliti na Božjem grobu in na družih svetiških svete zemlje. — Bog usliši slavno cesarko hišo in podeli avstrijskim narodom ljubi mir.

Ženske nise za velike šole. Na Ruskem se silijo dekleta v latinske in velike šole. Pa knez Meščorski pravi o njih: izmed 100 takih študiranih žensk jih postane 25 nihilstovk (prekucuhinj in sovražnic očitnega reda), 30 vlačug, 25 vedno bolehnih žen in 20 „uč-

njakinj“, ki se rijejo v javne službe ali pa za učiteljice pri bogatih hišah. Kaj prida ni iz nobene take ženske. Naj tedaj ostanejo pri tem, za kar so: Kuhinja, ognjišče, metla, šiviljske!

Nekelike o odpustkih. (Dalje.) 4. Blagoslovljene smejo sicer biti, pa ne z odpustki prevedene: podoba na popirju, na platnicah ali na platnu, križi, raspela, male podobe ali statve in svetinje iz avinca ali koniterja ali iz vsake druge robe, ki se rada zlomi, skazi in odergne, postavim: votlo vpihano steklo in mavec.

5. Slonokostene in lesene raspela in rožni venci itd. se smejo previditi z odpustki.

9. Z odpustki se tudi smejo prevideti železni, še bolj pa jekleni križi, raspela, podobe, svetinje: ravno tako tudi rožni venci itd. iz koral, biserne matice (Perlmutter), smolskega kamna (Bernstein), postekline (Email), alabastra, marmeljna in kristala; toda morajo jagode iz terdega in terpečega stekla biti. (Določ. 29. sušca 1820.)

7. Rožni venec ne zgubi odpustkov, ako se razterga verižica ali motoz (vorvica, trak) na katero je nabran, ker so odpustki podeljeni le na jagode, ne pa na verižico; tudi, ako se le nektetere jagode rožnega venca zgube, ostanejo še odpustki. (Določ. 10. pros. 1829.)

8. Ako kdo kako reč, ki je prevedena z odpustki, in jo je za se odločil, in jo tudi že rabil za se, oddá, ta reč zgubi odpustek. Sme pa več pobožnih z odpustki prevedenih reči, kterih ni za se odločil, ter sam še nič rabil, dati svojim prijatom itd. in odpustki se vendar le ne zgube. Celoti, ki so take reči v dar dobili, jih smejo darovati spet drugim, ako jih sami še nišo rabili ter se ne vdeležili njih odpustkov; toda dalje ne gre odpustek (Aleksander VII. 6. sveč. 1657. in določilo sv. zbora odpustkov 26. listop. 1713.) (Dalje prih.)

Duhovske spremembe.

V Kerški škofiji: Za župnika v Ettendorf je imenovan č. g. Jož. Stefaner, dozda župnik v Löllingu. — Prestavljeni so: č. g. kaplan Leop. Pazdera iz Sovodja v Volšberk; č. g. kaplan Jožef Pfehl iz Volšberka v Sovodje; č. g. provizor Jan. Obereder iz Moravč (Mörtshach) v Breg. — Razpisane so fare Motnica (Metnitz) in Holmec (Kolbnitz). — Č. g. Jožef Jandelj do zdaj kaplan v Zagornici (Zagriz), je prestavljen za provizorja v Kot (Winkler), za kaplana v Zagorico pa je poklican novomašnik č. g. Jožef Habernik. — Umerl je č. g. Pavel Kohlmaier, dekan in žup. v Bregu.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Premilostni, presvitli gospod knez in škof dr. Jakop Misija 50 gld. — Čast. g. župnik Blaž Petrič 3 gld. — Preč. gospod župnik Karol Tedeschi 5 gld. — V. 50 kr. — Iz Presarji 2 gld. — Prečast. g. župnik Fr. Karun 5 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Presarji 1 gld. — Iz Ježice 5 gld. 30 kr. — Iz Trebnjega naj se namesti 33 gold. 50 kr. bere 43 gld. 50 kr.

Za kapelo sv. Cirila in Metoda: 1 gld. najden.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Kteri gospodi morabiti kacega odgovora pričakujejo, se prijudno prošeni malo poterpeti, ker nekaj malo časa vrednika ni bilo doma.